

БІЛІМОВИЧ Олександр Дмитрович (1878, Житомир — 21. 12. 1963, м. Монтеррей, шт. Каліфорнія, США) — економіст, публіцист. Брат [А. Білімовича](#). Доктор економічних наук (1915). Закін. юрид. факультет Університету св. Володимира у Києві (1900), залишений при Університеті для підготовки до професор. звання. Від 1909 — екстраординар. проф. цього Університету. Вивчав питання, пов'язані зі столипін. аграр. реформою. Від 1915 викладав також на Вищих жін. курсах. Був на посаді товариша голови Військ. пром. комітету, яким керував М. Терещенко. Під час воєн. дій 1918–20 керував упр. землеробства і землевпорядкування «Особливої наради» в уряді генерала А. Денікіна. 1920 емігрував до Югославії, де до 1944 — завідувач кафедри політекономії Люблян. університету. 1946–47 — проф. політекономії і статистики, декан екон. і юрид. факультетів університету в Мюнхені. Від 1948 — у США, працював у Каліфорн. університеті. Крім фінанс. проблематики, критики марксизму, історії рос. кооперації і рад. господарства, вивчав окремі питання екон. і правового становища зх. держав. Обстоював принцип макроекон. планування (за допомогою якого розраховував попереджати соц. кризи й катастрофи), а також соц.-орієнтованого розподілу через уведення «нар. акцій». Підтримував ідею «соц. капіталізму», був прихильником еволюц. шляху розвитку світ. економіки. Розробляв і пропагував ідеї австрій. школи маржиналізму, доводив хибність труд. теорії цінності К. Маркса та осн. положень його екон. доктрини. Запропонував оригінал. класифікацію потреб людини, з

інтенсивності яких виводив величину цінності госп. благ. Розглядаючи будь-яку цінність як «продукт оцінної діяльності суб'єкта», водночас заперечував теор. і практ. можливість вимірювання інтенсивності потреб, корисності та суб'єктив. цінності. Теорію гранич. корисності доповнював теорією витрат виробництва, вважаючи, що ціна продуктів регулюється цінами факторів виробництва, кожен із яких має свою продуктивність і створює відповідний прибуток. Усіх учасників процесу виробництва розглядав як рівноправ. партнерів незалежно від їхньої класової належності. Під впливом соц. теорії розподілу поступово схилився до ідеї регулювання рівня зарплати через сферу розподілу нац. прибутку, дотримуючись думки, що будь-які реформи не повинні порушувати основ усталеного ладу, який базується на принципі госпрозрахунку. Перспективи суспільно-екон. розвитку та поліпшення матер. становища трудящих пов'язував з нагромадженням капіталу та підвищенням продуктивності праці. Подав доклад. аналіз переваг і вад застосування матем. методів в екон. теорії. Розглядаючи їх переважно як спосіб викладення певних теор. положень, вважав позитивною можливість доповнення якіс. аналізу госп. явищ точнішим кількісним. Збудував низку екон. моделей, дав матем. інтерпретацію «Економічної таблиці» Ф. Кене.

Основні праці

Д. С. Франк: Теорія цінності Маркса та її значення. Критичний етюд. 1900; К вопросу о расценке хозяйственных благ. 1914; Социальная теория распределения. 1916; Деление Южной России на области. Екатеринодар, 1919; *Nauk o konjunkturach* // *Zbornik Znanstvenich razprav. Univerza Karalja Alexandra I Zjubljani. Zjubljana*, 1931; Марксизм (изложение и критика). Белград, 1936; Сан-Франциско, 1954; Введение в экономическую науку. Белград, 1937; Кооперация в России до, во время и после большевиков. Франкфурт-на-Майне, 1955; Эра пятилетних планов в хозяйстве СССР. Ч. 1–2. Мюнхен, 1959; Экономический строй освобожденной России. Мюнхен, 1960.

Рекомендована література

1. Александр Дмитриевич Билимович // Зап. Рус. академ. группы в США. 1976. Т. 10.

[К. А. Гордіца](#)

Бібліографічний опис:

Білімович Олександр Дмитрович / К. А. Гордіца // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-40109>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).